

Ein cyf/Our ref: JJ/PO/441/2023

Llŷr Gruffydd AS
Cadeirydd
Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

18 Rhagfyr 2023

Annwyl Llŷr,

Diolch ichi am eich llythyr dyddiedig 24 Tachwedd a anfonwyd ar ôl imi fod yn y sesiwn graffu Gweinidogol a gynhaliwyd gan y Pwyllgor ar 26 Hydref.

Rwyf wedi darparu rhagor o wybodaeth isod mewn ymateb i gwestiynau'r Pwyllgor:

Pwerau fframwaith i osod targedau, a gwersi i'w dysgu ar gyfer y Bil arfaethedig o ran darparu ar gyfer targedau bioamrywiaeth

Rwy'n ddiolchgar i'r Pwyllgor am ei waith ar Fil yr Amgylchedd (Ansawdd Aer a Seinweddau) (Cymru) ac am yr holi a'r trafod a ddylanwadodd ar y darpariaethau terfynol ar osod targedau. Rwyf wedi gofyn i swyddogion sy'n gweithio ar y targedau bioamrywiaeth ystyried yr hyn a ddysgwyd wrth fynd ati i ddatblygu'r fframwaith ar gyfer y targedau Ansawdd Aer. Er hynny, mae angen o hyd i dargedau gael eu datblygu ar sail tystiolaeth a rhaid iddynt weithio i sbarduno gweithredu ystyrlon.

Adolygu a chyhoeddi Polisi diwygiedig ar Adnoddau Naturiol Cenedlaethol

Bydd gweithgor yn dechrau gweithio ym mis Ionawr i edrych ar hynt y gwaith hyd yma ac i gynnal adolygiad o'r polisi. Disgwylir i'r gwaith ar yr adolygiad gael ei gwblhau ym mis Hydref 2024. Bydd polisi diwygiedig yn cael ei gyhoeddi wedyn.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn y Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Adolygiad o'r rhestrau rhywogaethau a chynefinoedd a phryd y bwriedir cyhoeddi'r rhestrau diwygiedig

Cafodd y rhestr Adran 42 ei throsi gan Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) yn rhestr interim Adran 7. Er na phenhwyd amserlen yn y Ddeddf ar gyfer cyhoeddi'r rhestr ar ôl iddi gael ei diweddarau, mae'r dasg honno wedi bod yn un gymhleth ac wedi cymryd llawer o amser.

Mae Cam 1, a arweiniwyd gan Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC), wedi'i gwblhau. Aseswyd dros 2900 o rywogaethau gan arbenigwyr CNC, gan arwain at gynnig i gynnwys mwy na 1100 yn y rhestr Cam 1. Yn ogystal, aeth CNC ati hefyd i drafod ag aelodau o Cyswllt Amgylchedd Cymru (WEL) a sefydliadau technegol allweddol eraill sy'n arbenigwyr ar rywogaethau a chynefinoedd, gan wneud hynny mewn cyfres o rith-weithdai a gafodd eu hwyluso'n annibynnol. Rydym yn ddiolchgar iawn i'r arbenigwyr a'r sefydliadau am y cymorth y maent wedi'i roi.

Erbyn hyn, mae Llywodraeth Cymru wedi bwrw golwg dros y rhestrau Cam 1 a'r taenlenni cysylltiedig. Gofynnwyd nifer o gwestiynau a chafwyd ceisiadau am ragor o wybodaeth yn sgil y broses honno, yn enwedig o ran rhywogaethau morol masnachol a materion a oedd yn gysylltiedig â diffinio rhai o'r cynefinoedd mosaig arfaethedig. Mae CNC wrthi ar hyn o bryd yn gweithio ar yr ymatebion sydd eu hangen cyn i'r rhestrau fedru symud ymlaen i Gam 2, pan fydd angen i Lywodraeth Cymru gytuno'n ffurfiol arnynt a'u cyhoeddi. Bydd Cam 2 hefyd yn cynnwys canllawiau i ddefnyddwyr ar ddehongli a gweithredu, a'n nod yw cyhoeddi'r rhestr adran 7 ddiwygiedig yng ngwanwyn 2024, ac yna cyhoeddi rhagor o ganllawiau ar ddehongli a gweithredu ar ôl hynny.

Trafodaethau gyda chynrychiolwyr y Sector Rhentu Preifat i drafod opsiynau amgen ar gyfer cynyddu safonau effeithlonrwydd ynni ar draws y sector

Nid ydym wedi cynnal unrhyw drafodaethau uniongyrchol eto am y mater hwn gyda'r sector rhentu preifat. Fodd bynnag, roedd y Galwad am Dystiolaeth yn y Papur Gwyrdd yn ceisio barn ynghylch a allai fod yn briodol cysylltu sgôr Tystysgrif Perfformiad Ynni (EPC) eiddo â'r rhent y gellid ei godi, er mwyn annog buddsoddiad i wella'r sgôr EPC.

Mae swyddogion wrthi ar hyn o bryd yn dadansoddi'r ymatebion i'r Papur Gwyrdd, a bydd y dystiolaeth honno'n llywio'r gwaith o ddatblygu'r Papur Gwyn.

Ystyried cyflwyno safonau effeithlonrwydd ynni llymach yn un o'r amodau ar gyfer cofrestru a thrwyddedu landlordiaid Cymru

Mae gan Lywodraeth Cymru reolaeth dros y Cod Ymarfer y mae'n rhaid i landlordiaid ac asiantiaid trwyddedig gydymffurfio ag ef. Dim ond adlewyrchu'r hyn sy'n gyfraith yng Nghymru ar hyn o bryd y caiff rhan orfodol y Cod Ymarfer hwnnw ei wneud. Fodd bynnag, mae ynni yn un o'r swyddogaethau sydd wedi'u cadw'n ôl gan Lywodraeth y DU, felly mater i Lywodraeth y DU yw unrhyw newidiadau i'r safonau EPC.

Heblaw am y Cod Ymarfer a bennir drwy Orchymyn gan y Senedd, mater i'r awdurdod trwyddedu, sef Rhentu Doeth Cymru, yw amodau'r trwyddedu. Mae Deddf Tai (Cymru) 2014 yn rhoi'r pŵer iddynt bennu amodau trwyddedu y teimlant eu bod yn briodol ar gyfer y drwydded. Pe bai Rhentu Doeth Cymru yn cynnig amod newydd, byddai angen i'r amod hwnnw fod yn gysylltiedig â'r arferion gosod a rheoli ar gyfer eiddo landlordiaid. Nid oes gan Rhentu Doeth Cymru eu hunain unrhyw awdurdodaeth dros unrhyw beth sy'n gysylltiedig ag adeiladwaith yr eiddo, felly nid yw newid sylfaenol i reolau sy'n gysylltiedig ag adeiladwaith eiddo yn rhan o'u cylch gwaith.

Rwyf wedi bod yn glir bob amser fy mod am weld eiddo sy'n fwy effeithlon o ran ynni ym mhob cwr o Gymru, ac rydym yn cyrraedd y nod hwnnw drwy ddefnyddio'r dulliau ysgogi sydd ar gael inni, yn enwedig drwy adeiladu o'r newydd ac ôl-osod mewn eiddo sydd eisoes yn bod. Yn anffodus, fe wnaeth Llywodraeth y DU roi'r gorau i'w bwriad i bennu sgôr EPC sylfaenol o "C" ar gyfer eiddo newydd ac eiddo sydd eisoes yn bod yng Nghymru a Lloegr. Byddai hynny, ynghyd â digon o arian i gefnogi'r cynlluniau ac i annog a helpu landlordiaid i fodloni'r safonau newydd, wedi bod o gymorth anfesuradwy i denantiaid yng Nghymru gydag effeithlonrwydd ynni a chostau cynyddol tanwydd. Byddai landlordiaid ar eu hennill hefyd oherwydd y byddai eu heiddo wedi cael ei uwchraddio ac yn haws i'w farchnata. Mae gan Lywodraeth y DU y pŵer i weithredu, ac mae angen iddi wneud hynny, er lles y landlordiaid a'r tenantiaid.

Camau i annog y saith awdurdod lleol sy'n weddill i fabwysiadu Cynllun Lesio Cymru

Y nod yw sicrhau bod Cynllun Lesio Cymru yn cael ei fabwysiadu ym mhob rhan o Gymru. Mae pecyn cyllid ar gael eisoes i helpu'r awdurdodau lleol i ddatblygu a rheoli'r cynllun. Rydym wedi bod wrthi ers i'r cynllun gael ei sefydlu yn trafod â'r uwch-reolwyr perthnasol yn yr awdurdodau lleol nad ydynt eisoes wedi ymuno â'r cynllun. O'r herwydd, mae 16 o'r awdurdodau lleol wedi mabwysiadu'r cynllun erbyn hyn ac mae awdurdod arall wedi gwneud cais i ymuno ag ef, gan roi cyfanswm o 17.

Cynhaliwyd trafodaethau a deialog yn ddiweddar gyda'r pum awdurdod lleol sy'n weddill er mwyn tynnu'u sylw at fanteision y cynllun, ac maen nhw wrthi bellach yn ailystyried.

Nifer y landlordiaid sydd wedi mabwysiadu Cynllun Lesio Cymru, yn ôl ardaloedd yr awdurdodau lleol

Mae'r awdurdodau lleol yn cysylltu ac yn trafod â landlordiaid a darpar landlordiaid mewn ystod eang o ffyrdd, megis drwy'r cyfryngau cymdeithasol, cylchlythyrau, cyfarfodydd fforymau, a chyswllt cyffredinol o ddydd i ddydd. O'r herwydd, mae'n anodd mesur faint yn union ohonynt y cysylltwyd â nhw i drafod y Cynllun..

Mae'r wybodaeth isod yn nodi sawl eiddo sydd wedi mabwysiadu'r Cynllun. Efallai fod gan rai o'r landlordiaid fwy nag un eiddo, felly, bydd angen gwneud rhagor o ymchwil gyda'r awdurdodau lleol er mwyn gweld faint yn union o landlordiaid sydd wedi ymuno ag ef. Mae'r ffaith bod cyfraddau'r Lwfans Tai Lleol wedi'u rhewi dros y pedair blynedd diwethaf wedi bod yn rhwystr enfawr o ran annog landlordiaid i ymuno â'r cynllun. Fodd bynnag, bydd cyfraddau'r Lwfans Tai Lleol yn cael eu codi o fis Ebrill nesaf ymlaen, a bydd hynny'n helpu i wneud Cynllun Lesio Cymru yn fwy deniadol i'r landlordiaid hynny a allai fod wedi gwrthod ymuno â'r cynllun yn y gorffennol.

Mae'n ddyddiau cynnar o ran rhoi'r cynllun ar waith, ond dyma nifer yr eiddo sy'n rhan o'r cynllun ym mhob awdurdod lleol:

Caerdydd	62
Rhondda Cynon Taf	29
Conwy	29
Gwynedd	13
Ceredigion	13
Ynys Môn	7
Sir Benfro	9
Wrecsam	11
Sir Ddinbych	8

Merthyr Tudful	2
Sir Gaerfyrddin	3
Casnewydd	0
Blaenau Gwent	0
Sir Fynwy	0
Castell-nedd Port Talbot	0
Powys	0
Cyfanswm	186

Mae 90 eiddo arall yn bwriadu ymuno â'r cynllun ac mae pob arwydd y byddant wedi gwneud hynny erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.

Y diweddaraf am y gwaith i ddatblygu cynigion ar gyfer Cyllid sy'n Gysylltiedig ag Eiddo

Mae rhaglen waith ar y gweill sy'n canolbwyntio ar ystyried atebion cyllido arloesol er mwyn datgarboneiddio cartrefi Cymru. Mae'r gwaith hwnnw'n cynnwys ymgymryd â phrosiectau profi a dysgu er mwyn helpu i fagu gwell dealltwriaeth o fodolau, profi eu bod yn hyfyw, mesur llwyddiant ac asesu a fyddai modd eu cyflwyno ar raddfa fwy yn ôl yr angen. 'Rwy'n gobeithio lansio'r prosiect profi a dysgu cyntaf, a fydd yn canolbwyntio ar berchenfeddianwyr sy'n gallu talu, ym mlwyddyn ariannol 2024/2025 (ar yr amod y cymeradwyir hynny yn y gyllideb).

Mae gwaith wedi dechrau i ddod â landlordiaid cymdeithasol, arbenigwyr sy'n gweithio yn y diwydiant cyllid a swyddogion Llywodraeth Cymru at ei gilydd i edrych ar ffyrdd arloesol o gyllido gwaith datgarboneiddio. Cynhaliwyd dwy sesiwn a oedd yn canolbwyntio ar ystyried modelau cyllido posibl y mae landlordiaid cymdeithasol Cymru yn ymchwilio iddynt (sy'n canolbwyntio'n benodol ar fodolau cyllido arbed/rhannu sy'n gysylltiedig â microgynhyrchu) ac ar fodolau sy'n cael eu defnyddio gan awdurdodaethau eraill.

Mae swyddogion yn gweithio hefyd i gadw golwg ar ddatblygiadau ehangach, maent, er enghraifft, yn parhau i edrych ar ganlyniadau gwaith ehangach sy'n cael ei wneud gan Lywodraeth y DU (megis y prosiectau peilot o dan y rhaglen sbarduno cyllid ar gyfer cartrefi gwyrdd, a gwaith ehangach megis y digwyddiad bord gron a gynhaliwyd gan Barclays yn ddiweddar, a'r gwaith sy'n cael ei arwain gan Trustmark).

Bydd gan yr hwb carbon sero-net, y bwriedir ei lansio ddechrau 2024, adran hefyd a fydd yn rhoi sylw penodol i gyllid er mwyn i aelodau fedru trafod opsiynau a chynigion yn y maes.

Cyhoeddi canfyddiadau ymchwil Llywodraeth Cymru i sŵn sy'n cael ei greu gan bympiau gwres ffynhonnell aer ac i hawliau datblygu a ganiateir

Bydd y canfyddiadau'n cael eu cyhoeddi cyn toriad y Nadolig.

Dealltwriaeth Llywodraeth Cymru o'r amserlenni y mae Llywodraeth y DU yn gweithio tuag atynt er mwyn cwblhau ei hastudiaeth ehangach o'r sŵn sy'n cael ei greu gan bympiau gwres ffynhonnell aer

Cafodd 'Review of Air Source Heat Pump Noise Emissions, Permitted Development Guidance and Regulations' ei gyhoeddi gan yr Adran Diogelwch Ynni a Sero Net (DEZNEZ) ar 30 Tachwedd. Comisiynwyd yr adroddiad hwnnw er mwyn asesu a yw'r canllawiau a'r rheoliadau cynllunio cyfredol yn addas at y diben mewn perthynas â defnyddio Pympiâu Gwres Ffynhonnell Aer ar raddfa fwy yn Lloegr ac os ydynt, ym mha ffyrdd y maent yn addas.

Ar yr un diwrnod, lansiodd y Cynllun Tystysgrifau Microgynhyrchu ei ymgynghoriad ar 'MCS 020 Planning Standard for Permitted Development Installations of Air Source Heat Pumps'. Mae'r ymgynghoriad hwnnw'n ymdrin â MCS 020 ac ymhlith y newidiadau arfaethedig y mae gwella'r diffiniad o rwystr solet, tybiaethau am lefelau sŵn cefndir, a diweddarau'r canllawiau ar leoliad. Diben y cynigion yw ei gwneud yn haws i osod pypmpiau gwres ffynhonnell aer ac i sicrhau eu bod ar gael i ragor o bobl. Mae adroddiad DEZNEZ ac ymgynghoriad y Cynllun Tystysgrifau Microgynhyrchu (MCS) yn bwysig o ran dylanwadu ar newidiadau i hawliau datblygu a ganiateir y DU ar gyfer pypmpiau gwres ffynhonnell aer, a byddant yn rhoi amcan i Lywodraeth Cymru o'r prif faterion y mae angen eu hystyried. Deallir y bydd yr Adran Ffyniant Bro, Tai a Chymunedau yn cynnal ymgynghoriad ym mis Ionawr 2024 ar newidiadau i'r hawliau datblygu a ganiateir sy'n gysylltiedig â phypmpiau gwres ffynhonnell aer.

Amserlenni ar gyfer cwblhau'r adolygiad cynhwysfawr o hawliau datblygu a ganiateir, a materion i'w hystyried yn yr adolygiad

Fel y nodir yn y llythyr hwn, mae ystod o waith ar y gweill i helpu gydag adolygiad o hawliau datblygu a ganiateir yng Nghymru. Nid oes dyddiadau penodol wedi'u pennu ar hyn o bryd. Rhagwelir y bydd y broses ffurfiol o gynnal adolygiad yn dechrau yng ngwanwyn 2024.

Mae Llywodraeth Cymru wrthi'n ymgymryd ag ystod o waith sy'n edrych ar bympiau gwres ffynhonnell aer ac ar yr hawliau datblygu a ganiateir sy'n gysylltiedig â nhw. Y bwriad yw cynnal adolygiad o hawliau datblygu a ganiateir yn 2024.

Cafodd Cynllun Sŵn a Seinwedd Cymru 2023-2028 ei gyhoeddi ddechrau Rhagfyr 2023. Mae'r Cynllun hwnnw'n tynnu sylw at y ffaith bod Llywodraeth Cymru wedi mynd ati yn 2022 i gomisiynu Sustainable Acoustics Ltd ac Apex Acoustics Ltd i adolygu'r holl dystiolaeth sydd ar gael am y mater hwn ac i roi cyngor arbenigol a fyddai'n llywio newidiadau posibl i hawliau datblygu a ganiateir yng Nghymru. Yn 2023, mae canfyddiadau'r adolygiad hwnnw wedi dechrau cael eu defnyddio i lywio darn ehangach o waith gan Lywodraeth y DU a fydd, gobeithio, yn arwain at welliannau i'r Cynllun Tystysgrifau Microgynhyrchu, sef y cynllun sicrhau ansawdd a arweinir gan y diwydiant sy'n sail i'r rheolau cynllunio ar gyfer pypmpiau gwres ffynhonnell aer yng Nghymru ac yn Lloegr.

Mae Llywodraeth Cymru yn croesawu parodrwydd Sefydliad Elusennol y Cynllun Tystysgrifau Microgynhyrchu i weithio gyda Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU i gyflwyno gwelliannau cyflym i'r fethodoleg asesu ar gyfer safon MCS 020. Rydym yn rhagweld y bydd y gwelliannau hynny, unwaith y cânt eu cyflwyno, yn caniatáu inni ddiweddarau'r rheolau ar hawliau datblygu a ganiateir sy'n gysylltiedig â phypmpiau gwres ffynhonnell aer domestig yng Nghymru, gan wneud hynny mewn ffordd a fydd yn golygu na fydd risg annerbyniol i bobl mewn ardaloedd poblog orfod wynebu niwsans sŵn wrth i'r dechnoleg ddatgarboneiddio bwysig hon gael ei chyflwyno.

Byddai Llywodraeth Cymru yn croesawu gwelliannau i'r Cynllun Tystysgrifau Microgynhyrchu, sy'n sail i'r rheolau cynllunio ar gyfer pypiau gwres ffynhonnell aer. Ar ôl i'r Cynllun Tystysgrifau Microgynhyrchu gael ei adolygu a'i ddiweddarau, byddwn, inni fynd ati i adolygu a diweddarau'r rheolau ar hawliau datblygu a ganiateir ar gyfer pypiau gwres ffynhonnell aer yng Nghymru, yn ystyried y dystiolaeth orau a fwyaf cyfredol fydd ar gael am y risgiau sŵn sy'n gysylltiedig â phypiau gwres.

Mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu cyhoeddi adroddiad dwy ran cyn y Nadolig a fydd yn ystyried y dystiolaeth ddiweddaraf am y sŵn sy'n cael ei greu gan bympiau gwres ffynheonnell aer. Mae'r adroddiad 'Air Source Heat Pump Noise & Permitted Development Rights in Wales' yn edrych ar yr effeithiau y mae sŵn a'r hawliau datblygu a ganiateir sydd ohoni yn eu cael o ran cyflwyno pypiau gwres ffynhonnell aer ledled Cymru, ac mae hefyd yn ystyried sut i oresgyn y rhwystrau. Mae'n cloi drwy argymhell y dylid symleiddio'r gofynion sy'n gysylltiedig â hawliau datblygu a ganiateir.

Bu Llywodraeth Cymru wrthi'n ddiweddar yn ymgynghori am ei Strategaeth Gwres i Gymru. Mae'r Strategaeth Gwres yn canolbwyntio ar sut y byddwn yn mynd ati i ddatgarboneiddio systemau gwresogi gofod a dŵr poeth ar gyfere adeiladau yng Nghymru, ac i ddatgarboneiddio gwres diwydiannol y mae mwy o ofyn amdano. Mae'n edrych hefyd ar sut y bydd ein rhwydweithiau ynni yn cael eu trawsnewid er mwyn cefnogi dyfodol carbon isel. Roedd yr ymgynghoriad yn ceisio barn ynghylch a yw'r hawliau datblygu a ganiateir presennol sy'n gysylltiedig â phypiau gwres yn rhwystr rhag cyflwyno a gosod pypiau gwres.

Mae'r ymatebion i'r ymgynghoriad yn cael eu dadansoddi ar hyn o bryd a byddant yn llywio'n gwaith wrth inni fynd ati i ailedrych ar hawliau datblygu a ganiateir sy'n gysylltiedig â phypiau gwres ffynhonnell aer.

Egluro a yw'r amcangyfrifon o allyriadau a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru i bwyllgor Newid Hinsawdd y DU i lywio'i Adroddiad Cynnydd diweddaraf yn ystyried defnydd preswyl o drydan

Mae adroddiad cynnydd Pwyllgor Newid Hinsawdd y DU yn defnyddio Rhestr Nwyon Tŷ Gwydr Cymru (GHGI), sy'n adrodd am allyriadau tiriogaethol Cymru yn unol â'r canllawiau adrodd rhyngwladol a bennwyd gan y Panel Rhynglywodraethol ar Newid Hinsawdd (IPCC).

Mae'r Rhestr Nwyon Tŷ Gwydr yn cyfrif defnydd preswyl o drydan drwy'r gorsafoedd pŵer sy'n ei gynhyrchu, yn hytrach na'i ddyrannu i aelwydydd yn uniongyrchol. Bydd unrhyw allyriadau a gaiff eu creu gan drydan a gynhyrchir yng Nghymru yn cael eu hystyried yn allyriadau o Gymru yn y Rhestr Nwyon Tŷ Gwydr, ni waeth ymhle y bydd y trydan hwnnw'n cael ei ddefnyddio yn y pen draw. Yn yr un modd, os bydd trydan yn cael ei gynhyrchu y tu allan i Gymru a'i fewnforio i'w ddefnyddio yng nghartrefi Cymru, ni fydd yr allyriadau hynny'n cael eu hystyried yn allyriadau o Gymru. Byddant, yn hytrach, yn cael eu cyfrif yn y wlad lle mae'r orsaf bŵer honno.

Er bod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i amcangyfrif allyriadau defnydd hefyd, rydym yn ymdrin â'n targedau statudol mewn ffordd sy'n cyd-fynd â phrosesau'r Cenhedloedd Unedig, gan ystyried allyriadau tiriogaethol.

Y diwedd araf am y cynnydd sydd wedi'i wneud o ran penderfynu ar gwmpas y Cynllun Dychwelyd Ernes (DRS) cyn diwedd tymor y gwanwyn 2024, a'r camau nesaf mewn perthynas â Chymru

Mae fy swyddogion wedi bod yn gweithio'n ddyddiol gyda'r swyddogion cyfatebol yn Defra, Gogledd Iwerddon a'r Alban i ddatblygu'r Cynllun Dychwelyd Ernes ac maent wedi bod yn gweithio gyda'r diwydiant ac arbenigwyr yn y sector wrth iddynt fynd ati i'w ddylunio. Mae cryn gynnydd wedi'i wneud ar benderfynu'n derfynol ar gwmpas y Cynllun ac ar fynd i'r afael â materion sy'n gysylltiedig â rhyngweithredu, ac mae cynllun yr Alban bellach yn mynd rhagddo yn unol â'r un amserlen â gweddill y DU. Rwyf hefyd wedi cyfarfod yn ddiweddar â'r Gweinidog newydd yn Defra sy'n gyfrifol am ddatblygu'r Cynllun Dychwelyd Ernes yn Lloegr, er mwyn inni gael trafod bwrw ymlaen â'r cynllun. Y cam nesaf fydd dechrau'r gwaith drafftio terfynol ar y rheoliadau sydd eu hangen er mwyn rhoi'r cynllun ar waith.

Nid oes unrhyw reswm pam na ellir cytuno ar gwmpas y cynllun, a hynny oherwydd bod y sefyllfa bresennol yn adlewyrchu dyluniad terfynol y cynllun a gyhoeddwyd ac y cytunwyd arno ar y cyd â Llywodraeth y DU. Y cam nesaf fydd datblygu'r ddeddfwriaeth ar gyfer Cymru, a fydd yn cael ei datblygu ochr yn ochr â'r ddeddfwriaeth ar gyfer Lloegr a Gogledd Iwerddon. Rydym hefyd yn gweithio'n agos gyda'r llywodraethau eraill ar ddatblygu'r broses ymgeisio a'r canllawiau ar gyfer penodi gweithredwr y cynllun, yn barod ar gyfer sefydlu corff i weinyddu'r cynllun.

Gwaith a wnaed ar ddatblygu targedau ailgylchu ar gyfer 2030 a thu hwnt

Mae gwaith yn cael ei wneud mewn partneriaeth â'r awdurdodau lleol i ddatblygu'r llwybr ar gyfer cyrraedd y targedau o ailgylchu mwy na'r targed sylfaenol statudol o 70%, a fydd yn dod i rym yn 2024 a 2025.

Y cam cyntaf oedd comisiynu astudiaeth newydd o gyfansoddiad gwastraff trefol gweddilliol, a [chyhoeddwyd y canlyniadau ym mis Gorffennaf 2023](#).

Egluro'r amserlenni y mae'r Tasglu'n gweithio tuag atynt er mwyn datblygu targedau i atal niwed ecolegol yn nyfrffyrdd Cymru

Mae Tasglu Gwella Ansawdd Afonydd Cymru yn adolygu'r Adroddiad Tystiolaeth am Orlifoedd Storm yng Nghymru gyda golwg ar ddatblygu rhaglen tymor byr, tymor canolig a hirdymor fforddiadwy a chyraeddadwy e i atal niwed ecolegol i ddyfroedd ein hafonydd. Y Tasglu fydd yn penderfynu ar fformat y cynllun, gan gynnwys unrhyw dargedau cysylltiedig. Bydd gwybodaeth am y rhaglen a'r blaenoriaethau yn cael ei rhannu'n ehangach maes o law.

Y Cynlluniau Rheoli Basnau Afonydd [Cyfoeth Naturiol Cymru / Cynlluniau rheoli basnau afonydd](#) sy'n darparu'r rhaglen waith gyffredinol a'r cynlluniau ar gyfer atal niwed ecolegol i ddyfroedd ein hafonydd, yn unol â gofynion Rheoliadau'r Amgylchedd Dŵr (Y Gyfarwydeb Fframwaith Dŵr) (Cymru a Lloegr) 2017.

Asesu a fydd y Gyfundrefn arfaethedig i Reoli Maethynnau'n Well yn effeithio ar ba mor effeithiol yw Rheoliadau 2021 o ran mynd i'r afael â'r hyn sy'n achosi llygredd dŵr ac aer sy'n ganlyniad i weithgareddau amaethyddol

Cafodd [Asesiad Effaith Rheoleiddiol](#) ar gyfer y Gyfundrefn Rheoli Maethynnau'n Well ei osod gerbron y Senedd ar 29 Tachwedd.

Sut mae Llywodraeth Cymru wedi ymgysylltu â Phwyllgor Newid Hinsawdd y DU wrth ddatblygu'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy

Cyfrifoldeb y Gweinidog Materion Gwledig, Gogledd Cymru a'r Trefnydd yw'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy. Mae'n cael ei ddylunio ar y cyd â'r diwydiant a thimau polisi perthnasol Llywodraeth Cymru, sy'n gwneud cyfraniad cryf i'r gwaith. Mae adroddiadau ac argymhellion Pwyllgor Newid Hinsawdd y DU wedi cael eu hystyried yn ystod y broses honno ac maent wedi dylanwadu ar y gwaith o ddylunio'r polisi a datblygu'r cynllun. Mae ymgynghoriad wrthi'n cael ei gynnal ar hyn o bryd am y cynigion yn y Cynllun Ffermio Cynaliadwy, ond rydym wedi addasu rhai o'r cynigion fel eu bod yn cyd-fynd yn nes â chanfyddiadau Pwyllgor Newid Hinsawdd y DU ar welliannau, er enghraifft, cynnwys mawndir sydd wedi'i newid yn fawr a Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) ar lannau afonydd yn ein haen sylfaenol er mwyn helpu i wella 'natur' a 'thir a moroedd sy'n cael eu gweithio'.

Bwriedir i fframwaith y Cynllun Ffermio Cynaliadwy fod yn broses barhaus, felly bydd swyddogion yn parhau i drafod â Phwyllgor Newid Hinsawdd y DU fel y bo'n briodol.

Y diweddaraf am y trafodaethau rhynglywodraethol am drefniadau posibl i ddisodli Rheoliadau Terfynau Uchaf Allyriadau Cenedlaethol 2018 a chynlluniau i wneud yr un peth yng Nghymru os nad eir i'r afael â'r mater ar lefel y DU

Bydd y darpariaethau ar gyfer Rhaglen Rheoli Llygredd Aer Genedlaethol (NAPCP), a geir yn y Rheoliadau Terfynau Uchaf Allyriadau Cenedlaethol, yn cael eu dirymu ar 31 Rhagfyr o dan Atodlen 1 i Ddeddf Cyfraith yr UE a Ddargedwir (Dirymu a Diwygio) 2023. Cafodd penderfyniad Llywodraeth y DU i ddileu'r darpariaethau ar gyfer Rhaglen Rheoli Llygredd Aer Genedlaethol o'r Rheoliadau Terfynau Uchaf Allyriadau Cenedlaethol ei wneud drwy'r Atodlen honno heb iddo gael ei ystyried drwy'r Fframwaith Cyffredin Ansawdd Aer. Rydym wrthi'n gweithio gyda Defra a'r Llywodraethau Datganoledig eraill drwy Weithgor y Fframwaith Cyffredin Ansawdd Aer i lywio'r trefniadau amgen y mae Defra yn bwriadu eu cyflwyno. Mae tryloywder a chraffu cyhoeddus yn agweddau pwysig ar Fil yr Amgylchedd (Ansawdd Aer a Seinweddau) (Cymru), a gyflwynwyd gerbron y Senedd ym mis Mawrth, ac rwy'n awyddus i'w gweld yn cael eu harfer yn yr achos hwn.

Rydym hefyd yn parhau i drafod gyda Defra a'r Llywodraethau Datganoledig eraill i geisio sicrhau ein bod yn cydweithredu ac yn mynd ati mewn ffordd agored i ddatblygu prosesau amgen posibl.

Yn gywir,

Julie James AS/MS

Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change